

Sahaben az-Zubayr ibn al-‘Awwam

Innehåll

- Vem är az-Zubayr ibn al-‘Awwam
- az-Zubayrs barn
- az-Zubayrs islam
- Varför kallades az-Zubayr "Allahs Sändebuds lärjunge"?
- az-Zubayrs egenskaper
- az-Zubayr under Profetens tid
- Hur dog az-Zubayr ibn al-‘Awwam?

Vem är az-Zubayr ibn al-‘Awwam?

Födelse: Han föddes i Mekka år 28 före hijra.

Namn: az-Zubayr ibn al-‘Awwam ibn Khuwaylid ibn Asad ibn ‘Abd al-Ozza ibn Qusayy ibn Kilab ibn Murra ibn Ka‘b ibn Lu‘ayy ibn Ghalib ibn Fihri ibn Malik ibn an-Nadr.

Hans far: al-‘Awwam, bror till Profetens hustru Khadija bint Khuwaylid må Allah vara nöjd med honom!.

Hans mor: Safiyya bint ‘Abd al-Muttalib ibn Hashim ibn ‘Abd Manaf — Profetens faster.

Hans syskon: Fyra bröder (as-Sa’ib, ‘Abd ar-Rahman, ‘Abdullah, ‘Abd al-K‘aba) och fyra systrar (Umm Habib, Zaynab, Hind, Umm as-Sa’ib).

Hans fruar: Han gifte sig med åtta kvinnor:

- **Asma’ bint Abi Bakr** – hans första hustru, mor till 5 söner och 3 döttrar.
- **Umm Khalid bint Khalid ibn Sa‘id** – mor till 5 söner.
- **ar-Rabab bint Unayf** – mor till 3 söner.
- **Zaynab bint Marsad ibn ‘Amr** – mor till 2 söner.
- **Umm KulthUm bint Oqba ibn Abi Mu‘ayt** – mor till en dotter, Zaynab.
- **al-Halal bint Qays ibn Nawfal** – mor till en dotter, Khadija.
- **‘Atika bint Zayd** – han skilde sig från henne före sin martyrdöd.
- **Tamadur bint al-Asbagh** – han skilde sig från henne efter sju nätter.

az-Zubayrs barn

Han fick **11 söner och 9 döttrar**. Han gav dem namn efter martyrer i hopp om att de skulle få martyrskap.

‘Abdullah ibn az-Zubayr

Hans äldste son, född av Asma’ bint Abi Bakr. Det första barnet fött i Medina efter hijra. Han stod upp mot umayyaderna och blev vald till kalif med Mekka som huvudstad. Han dödades av al-Hajjaj ibn YUsuf år 73 hijri.

Hans syskon från Asma’: Orwa, al-Mundir, ‘Asim, al-Muhajir, Khadija, Umm al-Hasan, ‘A’isha.

Övriga barn

Ja‘far, Obayda, ‘Amr, Khalid, Mus‘ab, Hamza, Habiba, Sawda, Hind, Ramlah, Zaynab, Khadija al-Sughra.

az-Zubayrs islam

Han antog islam i ung ålder — vissa säger vid åtta år, andra vid tolv eller sexton. Han var bland de allra första muslimerna, den fjärde eller femte som antog islam.

AbU Bakr kallade honom till islam och tog honom till Profeten ﷺ tillsammans med Othman, Talha och ‘Abd ar-Rahman ibn ‘Awf. Profeten ﷺ läste Koranen för dem och de trodde.

Hans farbror Naufal torterade honom för att få honom att lämna islam. Han hängde honom i en matta över rök, men az-Zubayr sade:

”Jag kommer aldrig att avfalla.”

Han utvandrade till **Abyssinien** år 5 efter Profetens kallelse, återvände till Mekka och utvandrade sedan till Medina. När han och Asma’ anlände föddes deras son ‘Abdullah, vilket glädde invånarna i Medina.

Varför kallades az-Zubayr ”Allahs Sändebuds lärjunge”?

När han var tolv år gammal spreds ett rykte om att Profeten ﷺ tagits av en fiende. az-Zubayr drog sitt svärd och sprang för att rädda honom. Profeten ﷺ sade:

”Vad är det, Zubayr?” Han svarade: **”Jag kom för att slå med mitt svärd den som tagit dig.”**

Profeten ﷺ bad för honom och hans svärd. Därför sägs han vara den **förste som drog sitt svärd i islam.**

Profeten ﷺ sade:

”Varje profet har en lärjunge (hawari), och min lärjunge är az-Zubayr.” hawari betyder ”den som stödjer och försvarar”.

az-Zubayrs egenskaper

Han var mycket lång — när han red kunde hans fötter nudda marken. Han var mörkhyad och tunnskäggig.

Han var känd för:

- mod
- tapperhet
- beslutsamhet
- ledarskap

När ‘Amr ibn al-‘As belägrade Egyptens fästning i sju månader utan framgång, skickade Omar ibn al-Khattab az-Zubayr som förstärkning. Han klättrade upp på fästningen, ropade takbir och muslimerna följde honom. Romerna fylldes av skräck och fästningen föll.

az-Zubayr under Profetens tid

Han deltog i **alla** Profetens ﷺ strider.

Badr

Profeten ﷺ gav honom befälet över högerflanken. Han dödade Obayda ibn Sa‘id ibn al-‘As. Han bar en gul turban, och änglarna kom ner med gula turbaner. Profeten ﷺ sade:

”Änglarna steg ner i az-Zubayrs färger.”

Uhud

Han var bland dem som stod fast och försvarade Profeten ﷺ.

Khandaq

Han dödade Naufal ibn ‘Abdullah al-Mughiri.

Khaybar

Han deltog i striden.

Fath Makkah

Han bar en av muhajirUns fanor.

Hur dog az-Zubayr ibn al-‘Awwam?

När ‘Ali blev kalif gav az-Zubayr och Talha honom trohetsed, men de bad honom att skynda med att utkräva hämnd för Othmans död. ‘Ali bad dem vänta tills situationen lugnade sig.

Fyra månader efter Othmans död reste Talha och az-Zubayr till Mekka för att göra ‘umra. Där mötte de ‘A’isha och kallade folket till att kräva rättvisa för Othman.

De reste till Basra och Kufa för att samla stöd. Strider bröt ut och de tog kontroll över Basra.

När ‘Ali anlände skickade han al-Qa‘qa‘ ibn ‘Amr som lyckades få dem att

enas om fred. Men gruppen som dödat Othman — bland dem al-Ash‘ath — tänkte åter striden och dödade Talha.

‘Ali sade till az-Zubayr:

”O Zubayr! Besvär dig vid Allah — hörde du inte Profeten ﷺ säga: ‘Du kommer att strida mot mig medan du är orättvis?’”

az-Zubayr svarade:

”Jo! Jag mindes det först nu.”

Han lämnade slagfältet. På vägen tillbaka till Medina följde **Ibn Jurmuz** efter honom och dödade honom medan han bad i Wadi as-Saba‘ år 36 hijri.

När ‘Ali såg honom död sade han:

”Jag hörde Profeten ﷺ säga: ‘Ge den som dödar Safiyyas son (az-Zubayr) budskapet om Elden.’”

Källor

- Ibn Kathir: *al-Bidaya wa-n-Nihaya*
- Ibn al-Athir: *Usd al-Ghabah fi Ma‘rifat as-Sahabah*
- adh-Dhahabi: *Siyar A‘lam an-Nubala‘*
- Ibn Sa‘d: *at-Tabaqat al-Kubra*
- al-Baladhuri: *FutUh al-Buldan*
- Ibn Hazm: *Jumharat Ansab al-‘Arab*
- Ibn Hajar al-‘Asqalani: *al-Isaba fi Tamyiz as-Sahabah*
- at-Tabari: *Tarikh al-Umam wa-l-MulUk*
- Ibn ‘Asakir: *Tarikh Dimashq*